

Guia per a explicar la celebració de l'Eucaristia

TEMARI

1. El Diumenge
2. La Santa Missa
3. L'església
4. L'altar
5. El sacerdot
6. Els fidels
7. Els llibres
8. Les ofrenes
9. La salutació inicial
10. L'acte penitencial
11. Les lectures
12. L'Evangelí
13. L'homília i el Credo
14. La pregària dels fidels
15. La presentació de les ofrenes
16. Oració sobre les ofrenes
17. Prefaci
18. Inici de la pregària eucarística
19. La consagració
20. Continuació de la pregària eucarística
21. El Parenostre i el ritus de la pau
22. La fracció del pa
23. La comunió
24. La comunió
25. El comiat
26. El tabernacle

1. El Diumenge

És Diumenge. El dia que, des de fa vint segles, els cristians ens reunim per celebrar la nostra fe en Jesús. Als carrers de la ciutat, a la plaça del poble o en el silenci dels camps, les campanes de l'església ens avisen que s'acosta l'hora. És Jesús qui ens convida a casa seva. Grans i petits ens hi acostem amb alegria perquè anem a celebrar que Jesús ha ressuscitat.

Cada diumenge, al llarg de l'any, anem recordant els moments més importants de la vida de Jesús:

per **Nadal** celebrem el seu naixement,

per **Setmana Santa** recordem la seva mort, i el dia de **Pasqua** celebrem la seva resurrecció.

2. La Santa Missa

Quan ens reunim a l'església, la majoria de les vegades és per celebrar l'Eucaristia.

Ara descobrirem molts detalls que ens ajudaran a comprendre millor què passa quan assistim a missa.

Cada vegada que se celebra l'Eucaristia, es produeix un gran miracle: Jesús es fa present entre nosaltres. És un fet admirable: els nostres ulls no ho veuen, però ho creiem perquè Jesús ens ho va ensenyar amb les seves paraules.

3. L'església

Entrem a l'església. És un lloc sagrat, Déu hi és present d'una manera molt especial, per això estem en silenci, amb actitud de respecte i veneració. És la casa de Déu.

A totes les esglésies hi ha una part més elevada, anomenada **presbiteri**. És el lloc on el sacerdot realitza els ritus sagrats durant la celebració. Al presbiteri hi ha: l'**altar** on se celebra el sacrifici, el tabernacle o **sagrari**, l'**ambó** on es llegeix la paraula de Déu i la **seu** on s'asseu el sacerdot que presideix la celebració.

En un lloc destacat del presbiteri hi ha una imatge de la Mare de Déu o d'un sant o santa, patró d'aquella església.

4. L'altar

Quan ens reunim per a celebrar l'Eucaristia, el centre de tot és l'altar: A prop de l'altar hi ha una creu amb la imatge de Jesús crucificat. És allí perquè a l'altar és on el sacerdot renovarà l'ofertament a Déu del sacrifici de Jesús.

L'altar és cobert amb un mantell blanc. També hi ha algunes espelmes que s'encenen durant la celebració i, si es pot, s'hi posen flors.

L'altar és un objecte sagrat perquè un dia va ser consagrat, és a dir, va ser dedicat a Déu. Per això li mostrarem respecte quan passem pel davant, inclinant el cap. L'altar només serveix per celebrar l'Eucaristia, no es fa servir per a res més.

5.El sacerdot

El sacerdot és un home, igual que els altres, però Jesús l'ha escollit perquè actuï en el seu nom quan celebra la missa, quan perdona els pecats o quan ensenya la paraula de Déu. Sempre hem de mostrar-li respecte perquè és una persona consagrada a Déu.

Abans de començar la celebració es prepara interiorment, i també per fora: es vesteix amb la roba necessària per celebrar la missa. Aquests vestits s'anomenen **ornaments** i cada peça té el seu significat.

Quan es dirigeix al presbiteri, tots ens posem drets per a rebre'l, perquè és ell qui **presideix** la celebració de l'Eucaristia, representant Jesús.

6.Els fidels

Durant la missa, els fidels no som el públic d'un espectacle que ofereix el sacerdot. No, la missa no és això. Els fidels participem en la celebració de moltes maneres i tots en som protagonistes.

Tots hem sortit de casa portant coses al cor per dir-li a Jesús: donar-li gràcies per allò, demanar-li allò altre, oferir-li l'esforç de tota la setmana, etc. Cada vegada són coses diferents.

Durant la celebració de l'Eucaristia també estem units a tots els cristians del món, que celebren el mateix en altres llocs, potser molt llunyans. No els veiem ni els sentim, però els sentim prop del cor perquè són els nostres germans.

7. Els llibres

A la missa es fan servir dos llibres principalment: el missal i el leccionari. El **missal** és el llibre que fa servir el sacerdot. Hi ha escrites totes les paraules que ha de pronunciar per celebrar l'Eucaristia. Amb lletres vermelles indica els gests que ha de fer a cada moment. De manera que el sacerdot no s'inventa el que diu sinó que segueix exactament el que hi ha escrit. Per això a totes les misses que se celebren a tot el món es diuen les mateixes paraules, en idiomes diferents.

Al **leccionari** s'hi llegeixen les lectures de la missa, que són diferents cada dia de l'any. Sempre són textos de la Bíblia, de l'Antic i del Nou Testament.

8. Les ofrenes

A la missa oferim a Déu pa i vi, perquè es converteixin en el Cos i la Sang de Jesús. Quan el sacerdot es posi davant l'altar per a celebrar l'Eucaristia, estendrà un drap blanc quadrat, rentat i planxat curosament, que s'anomena **corporal**, i al damunt hi posarà la patena i el calze. La **patena** és el platet on s'hi posa el pa; el **calze** és la copa on s'hi posa el vi barrejat amb una mica d'aigua. Es procura que la patena i el calze siguin d'un material ric, al menys per dintre, perquè estaran en contacte directe amb el Cos i la Sang de Crist, i a Jesús procurem donar-li sempre el millor que tenim.

9. La salutació inicial

El primer que fa el sacerdot quan arriba al presbiteri és besar l'altar,

representant l'amor que tots tenim a Jesús.

A continuació pronuncia les primeres paraules, mentre tots fem el senyal de la creu: –En el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant.

I tots diem: –**Amén.**

I saluda el poble: –El Senyor sigui amb vosaltres.

I contestem: –**I amb el vostre esperit.**

Fixem-nos-hi bé: hem dit que Déu és entre nosaltres, perquè estem reunits a l'església per a pregar tots units. Ha començat la celebració: a partir d'ara Déu estarà molt present en tot el que farem i direm. Hem d'esforçar-nos per estar molt atents tota l'estona.

10. L'acte penitencial

El sacerdot diu: –Germans, abans de celebrar aquests sants misteris reconeguem els nostres pecats.

Necessitem estar molt nets per dins per a trobar-nos amb Jesús; per això li demanem perdó en silenci per totes les coses que no hem fet bé. Després d'un silenci, demanem el perdó de Déu repetint en veu alta les paraules del sacerdot:

–Senyor, tingueu pietat. –**Senyor, tingueu pietat.**

–Crist, tingueu pietat. –**Crist, tingueu pietat.**

–Senyor, tingueu pietat. –**Senyor, tingueu pietat.**

Després, el sacerdot pronuncia una breu oració que és diferent cada dia, segons la festa que se celebra. Abans de llegir l'oració amb les mans esteses diu: –Preguem. I deixa una pausa perquè cadascú pugui demanar a Déu allò que necessiti.

11. Les lectures

Un de nosaltres puja a l'ambó per llegir, en veu alta i clara, la **Primera lectura**. És un fragment d'un llibre de l'Antic Testament. Hem de posar molta atenció a la lectura perquè Déu ens parla, encara que potser hi hagi frases que no acabem d'entendre.

Quan acaba la lectura diu: –Paraula de Déu.

I tots diem:

–**Us lloem Senyor.**

Després recitem o cantem el **Salm**. Els Salms són uns cants de lloança al Senyor, escrits fa molt de temps i que estan recollits a la Bíblia, a l'Antic Testament.

A continuació es llegeix la **Segona lectura**, ara del Nou Testament, i s'acaba de la mateixa manera que la primera lectura.

12. L'Evangelí

Tots ens posem drets i el sacerdot es dirigeix a l'ambó. Des d'allí llegirà l'**Evangelí**. Cada diumenge escoltem un fragment diferent de l'evangelí, on escoltem les mateixes paraules que va dir Jesús i les coses que va fer. És tan important aquest text, que per això l'escoltem drets, en senyal de respecte.

Abans de començar a llegir-lo, diu:

–El Senyor sigui amb vosaltres.

I nosaltres responem:

–**I amb el vostre esperit.**

I quan ha acabat de llegir-lo diu:

–Paraula del Senyor.

I nosaltres:

–**Lloança a vós, oh Crist.**

És tan gran el valor del que ha llegit el sacerdot, que a l'acabar besa el llibre dels evangelis.

13. L'homília i el Credo

Després d'haver escoltat la Paraula de Déu, el sacerdot ens l'explica. Amb les seves paraules ens ajudarà a posar en pràctica a la nostra vida els ensenyaments de Jesús que hem escoltat en l'evangelí i en les lectures. Som amics de Jesús quan som a l'església, però també quan som a la

feina, a casa o al carrer. Per això el que Jesús ens ensenya durant la missa hem de practicar-ho després, a tot arreu, a totes hores.

Després, drets, recitem el **Credo**: és una fórmula que resumeix tot el que creiem els cristians.

14. La pregària dels fidels

A la missa també demanem a Déu que ens ajudi en les nostres necessitats. Però com que els cristians hem d'estimar tothom, a la missa demanem junts per les necessitats dels nostres germans d'arreu del món.

El sacerdot inicia l'oració i una persona puja al presbiteri i llegeix les peticions en veu alta. Tots ens hi unim dient al final de cada petició:

–**Us ho demanem, Senyor**, o altres paraules semblants.

Sempre es demana pel Papa, pel Bisbe, per les necessitats de l'Església i del món sencer. Nosaltres podem afegir interiorment el que vulguem demanar a Déu aquell dia. Després, el sacerdot acaba l'oració:

–Us ho demanem per Crist, Senyor Nostre.

–**Amén.**

15. La presentació de les ofrenes

S'ha acabat la primera part de la missa: la **litúrgia de la Paraula**.

Ara el sacerdot va cap a l'altar per començar la **litúrgia de l'Eucaristia**.

Un de nosaltres, en representació de tots, porta a l'altar el pa i el vi.

Primer el sacerdot eleva una mica el pa sobre l'altar per presentar-lo a Déu i diu: –Us beneïm, Senyor Déu de l'univers per aquest pa, que hem rebut de la vostra generositat i que és fruit de la terra i del treball dels homes. Us el presentem perquè sigui per a nosaltres pa de vida.

I nosaltres diem:

–**Que Déu sigui beneït per sempre.**

Després omple el calze amb el vi, li afegeix unes gotes d'aigua i el presenta de la mateixa manera, dient: –Us beneïm, Senyor Déu de

l'univers per aquest vi, que és fruit de la vinya i del treball dels homes.
Us el presentem perquè sigui per a nosaltres beguda espiritual.

I nosaltres diem:

–Que Déu sigui beneït per sempre.

16. Oració sobre les ofrenes

El pa i el vi, que són fruit de la terra i del treball humà, representen el nostre esforç, les nostres il·lusions. Tot el que hem fet durant la setmana ho podem oferir a Déu perquè ell ho transformi, ho faci sant.

És com si presentéssim un regal d'agraïment al nostre Pare i alhora Ell ens el tornés multiplicat:

–Pregueu, germans, perquè aquest sacrifici meu i vostre, sigui agradable a Déu Pare omnipotent.

–**Que el Senyor rebi de mans vostres aquest sacrifici, a lloança i glòria del seu nom, i també per al nostre bé i de tota la seva santa Església.**

Drets, ens unim a l'**Oració sobre les ofrenes** que pronuncia el sacerdot, també amb les mans esteses.

L'acabem dient:

–**Amén.**

17. Prefaci

Comença la **Pregària Eucarística**. Fixem-nos quin diàleg més bonic entre el sacerdot i els fidels:

–El Senyor sigui amb vosaltres.

–**I amb el vostre esperit.**

–Amunt els cors.

–**Els elevem al Senyor.**

–Donem gràcies al Senyor, Déu nostre.

–**Cal fer-ho i és de justícia.**

sacerdot eleva primer el Cos de Crist i després la seva Sang podem dir internament les paraules: “Senyor meu i Déu meu”.

20. Continuació de la pregària eucarística

Després de la Consagració Jesús ja està realment present sobre l'altar, sota l'aspecte de pa i de vi. Amb gran respecte continuem la pregària al Pare. Resem per tota l'Església, pel Papa, pel Bisbe, pels preveres, pels diaques i per tots els fidels, els vius i els difunts.

Per acabar la pregària, el sacerdot aixeca la patena i el calze amb el Cos i la Sang del Senyor, i pronuncia solemnement aquestes paraules:

–Per Ell, amb Ell i en Ell, Vós Déu Pare omnipotent en la unitat de l'Esperit Sant, rebeu tot honor i tota glòria, pels segles dels segles.

I tots responem a una sola veu: –**Amén**

21. El Parenostre i el ritus de la pau

S'ha acabat la pregària eucarística i ens acostem ja al moment de participar del banquet de l'Eucaristia: aviat podrem rebre Jesús dins del nostre cos.

Per a preparar-nos, repetim l'oració que Jesús mateix ens va ensenyar:

–**Parenostre, que esteu en el cel, sigui santificat el vostre nom...**

És bonic resar aquesta pregària tots junts amb Jesús, que està enmig de nosaltres en el centre de l'altar.

¿No és cert que en el Parenostre hem dit “perdoneu les nostres culpes així com nosaltres perdonem els nostres deutors”? Doncs ara el sacerdot ens convida a saludar-nos per a desitjar-nos una pau veritable, la pau que Jesús desitja que hi hagi a les famílies, als pobles i ciutats, a tots el llocs del món on estan les dones i els homes

22. La fracció del pa

Ara el celebrant fa un gest molt important, encara que el faci en silenci.

Parteix el pa que després serà distribuït als fidels, tal com va fer Jesús abans de distribuir-lo entre els Apòstols.

És un gest que es fa des de molt antic; de fet, els primers cristians, anomenaven a l'Eucaristia "la fracció del pa".

Aquesta acció significa que tots mengem del mateix pa, el pa que Crist ens reparteix, perquè som membres d'una mateixa família reunida al seu voltant.

I significa també, d'una manera simbòlica, la mort de Crist a la creu, la seva destrucció.

Per això, mentre el sacerdot fa aquest gest de partir el pa, nosaltres cantem un antic himne:

—Anyell de Déu, que lleveu el pecat del món, tingueu pietat de nosaltres.

Anyell de Déu, que lleveu el pecat del món, tingueu pietat de nosaltres.

Anyell de Déu, que lleveu el pecat del món, doneu-nos la pau.

És a dir, Crist és l'anyell, el xai sacrificat per demanar perdó pels nostres pecats.

23. La comunió

Abans d'anar a combregar, el sacerdot eleva el Cos de Crist i el calze amb la seva Sang i ens els mostra dient:

—Mireu l'Anyell de Déu, mireu el qui lleva el pecat del món, feliços els convidats a la seva taula.

Són les paraules que va dir Joan Baptista per assenyalar que Jesús era el Salvador del món.

Nosaltres responem amb aquetes boniques paraules:

—Senyor, jo no sóc digne de que entreu a casa meva, però digueu-ho només de paraula i serà salva la meva ànima.

És el que va dir un soldat romà que es va acostar a Jesús per demanar-li la seva ajuda.

Ara quedem en silenci, però per dins ens preparem per a rebre Jesús, dient-li que voldríem rebre'l dignament, amb tot l'amor de que siguem capaços. Li demanem que ens netegi per dins perquè es trobi ben a gust en nosaltres.

24. La comunió

Ha arribat el moment. Ens acostem a l'altar per a rebre el cos de Jesús. Ens posem a la fila, amb ordre, sense presses. Mentrestant, es canta una cançó que és una pregària.

Quan arribem, el sacerdot ens mostra la sagrada forma, rodona i blanca, i ens diu:

–El Cos de Crist.

I nosaltres hem de respondre amb veu alta i clara:

–**Amén.**

Estem dient “sí, ho crec, crec que això és el Cos de Crist”.

Tornem al lloc sense distreure'ns, amb molt de respecte. És un moment sagrat, perquè Jesús és dins de nosaltres: amb el seu Cos, amb la seva Sang, amb la seva Ànima i amb la seva Divinitat. És moment pel silenci, per fer una pregària plena d'amor.

Podem dir-li el que vulguem: donar-li la benvinguda, donar-li les gràcies per haver vingut a nosaltres, dir-li que l'estimem, demanar-li perdó, demanar-li ajuda per a ser una bona filla o un bon fill de Déu... el que vulguem. L'oració de cada persona serà diferent.

25. El comiat

Ens posem drets. El sacerdot resa una **oració** final perquè aprofitem bé els dons que hem rebut, i ens dóna la benedicció:

–El Senyor sigui amb vosaltres.

–**I amb el vostre esperit.**

I mentre traça el senyal de la creu diu:

–Que us beneeixi Déu totpoderós, Pare, Fill i Esperit Sant.

Mentrestant, nosaltres fem el senyal de la creu i diem:

–**Amén.**

Finalment s'acomiada dient:

–Germans, aneu-vos-en en pau.

I responem:

–**Donem gràcies a Déu.**

I mentre cantem tots junts un cant d'alegria per donar gràcies a Déu, podem pensar que ara Jesús ens envia, com als primers deixebles, a anar per tot el món, és a dir a casa, al carrer, a la feina, al lloc on cada un anirà per a ser un exemple d'amor, de pau i de servei als altres. Jesús encara serà uns minuts més al nostre cos. Si podem, ens quedem una estoneta per donar gràcies a Déu, amb calma, en lloc de sortir disparats de l'església.

26. El tabernacle

Després de la Comunió, el Cos de Jesús es guarda al **sagrari** o tabernacle: una caixa bonica, construïda si es pot amb materials rics, tancada amb clau. És a prop de l'altar o a la Capella del Santíssim si n'hi ha.

Jesús s'hi queda perquè el portin als malalts que volen combregar. I també perquè el puguem anar a visitar i passar una estona amb ell quan puguem. Ens hi estarà esperant. Una petita llàntia encesa ens indica que Jesús és dins del sagrari.

El saludem fent una **genuflexió**: és un gest d'adoració que consisteix en posar el genoll dret a terra, amb el cos dret, mirant el sagrari, mentre diem a Jesús unes paraules amb el cor, si no podem fer la genuflexió fem una **inclinació** respectuosa.

PARRÒQUIA DE SANTA MARIA DE LLERONA